

prawetojumus, kas paredz laiku, kad Belgija noskratis no sevis wahzu juhgu. Bet visu sejas to-mehr leezina, ka leetas stahw labi. Belgeesdu un frantschu saldati sevischki preezigi par to, ka vežtil dauds nedeku weenmušigas dsihwes buhs atkāl darbs. Sabeedrotee jau tagad viršas uš preefchukatru deenu, bet wahzu armijā nowehrojama katru deenu leelaka nekahrtiba un duhschus fāschkulfchana. Kas sihmejas uš muhsu kara spēklu, tad pat tee eewainotee, kuri spēsti ralptees uš lasareli, tagad fajuhtas jauntrali, nelā nospeedoschās, druhmās nowembra deenās stipri un weseli saldati."

Uci "Berliner Tagebl." korespondents atfihstas, la wiſa Belgijā waldot nefchaubiga pahrlēziba, la wiſdrihsatā lailā lebninsch Alberts belgeefchu armijas preefschgalā eeeefshot atkal Briselē. Wiſas wahzeefchu puhles fameerinat belgeefchus, lai tee apmeerinatos un pazeestu wahzeefchu eebru-kumu, bijufchas weltigas. Belgeefchi glufchi ween-lahrefchi eenihstot wahzeefchus, ar neewaſchanu uſ-nemot wiſus ſinojumus par wahzeefchu uſwaran un ſobojotees par dokumenteem, ar kureem wahzeefchi gribot peerahdit, la pati Belgija paſlepus lauſuſi neitralitati. Belgeefchi — tā ſaka korespondents — nemaf negrib paſiht wahzeefchus un nevehlaſ ar wineem eelaifees nelahdās farunās. Wahzeefchus wini tura pyc negehligeem meschoneem!"

3-8

Geschichte.

Stahivollis Missauksijā

Par strategisko stahwolli Aislauskas „Russe. Invalid“ raksta:

Wifos agrakos karos ar Turziju apgabals
starp Wanaš eseru un Augsch-Gisfratu nodereja par
weetu, kur sapulzejās turku regularais un otrās
sfēķeras kara spēkls, kas peh tam wirsijās us
Vajaseni un apdraudeja Griwanas gubernu. Tagad
mehs tilām sfērem turku kara spēkleem preelfchā,
īstihrijām apgabalu un salaujam atfeijschlos pul-
zinos, kuri nahl no daschadām pufem, lai apwee-
notos. Schis rajons eewe hrojams tapehž, ka pa-
to eet labakee zeli, kuri, apeedami Erserumu, wed
us Anatoliu, scho turku "tautas sfuhpuli". Bes-
tam schi rajona eeguhchana sedž no kreisā spahrnu
pušes muhsu wirsichanoš us Erserumu pa Kar-
fas—Erserumas taisno zelu. Muhsu stahwollim,
kuresch optvet Wanaš apgabalu, jau ir ta noſihme,
ka tas dod mumis eespēju atbalstitees tillab
Kaukasijs, ka ari Persija un peegahdat no schim
abām pufem kara wajadsibas.

23

Baltija.

Zeh̄su apkaimē. Schogad waitakeem Zeh̄su apkaimēs pagasteem bija jaisdara tā faultās leelās wehleſchanas, kād pahrwehlejams pagasta waldes un teefas lozelku ūastahīos. Schis nu pirmais gads, kur schās wehleſchanas wareja no-tilt oes alkohola valihdsibas un eespaida. Un zil felmigi un fahrtigi schis darbs weizees bes ap-dulinoſchā eebaudijsuma valihdsibas, to leezina wehleſchanu weenprahttigee iſnahkumi, kā ari lahe-tiga eeraſchanās us wiſpahrigo pagasta ſapulzi. Tā bes lahda parastiā troſchna waitakos paga-

J. Janikowski

Kad pusnakts pahri, maskas kriht.

(Enrpinajumš).

Schi raksta dehs man iżżeħlaš fadurime ar „balſu wairakumu”, un 1905. gada augusta mehnefi es galigi iſſtahjós no Saueenibas, aissbraudams uſ ahrsemem. Wifū revoluzijas laiku uſturejós ahrsemēs un man naw wair s bijis n e f a h d u organisatoriku waj zitadu praktisku fakarun e a r w e e n u sozialistisku partiju.

No Saevenibas issstahdamees, wehl paliku
pee dascheem sozialistischem us f f a t e e m. Ar to
nedomaju wehsturislo materialismu, jo tas naw
nelahds sozialistu monopolis, ka to sindas iluveens,
kuresch wehsturislo materialismu dauds mas pasihst.
Ka waitums sozialistu it wifur (warbuht isinemot
Wahziju) n e f k a i t a s par wehst. mat. peektite-
jeem, tapat wisi eevehrojamalee wehsturisla mate-
rialisma teoreetiki (peem. Sch. Sorels, Krotche,
Arturs Labriola) neween n a w sozialdemokrati, bet
veeder pee sozialdemokratijs noteiftakajeem p r e -
t i n e e k e e m. — Bet bes wehsturisla materialismu
man toreis wehl palika ari s o z i a l i s t i f f i usfslati,
kahdi parahdas daschos manos rafstos, ari „Wezoz
ellos“. Tomehr tee naw s o z i a l d e m o k r a -
t i f f i usfslati, bet dauds tuvak stahw sindikalisma
mahzibam*). „Wezee elsi“ ir polemikas rafsts pre-
jauno beletti st i f f a s wirseenu, tadeht saprotams,
ka p o l i t i f f o s usfslatus tur naw ne warets, ne
gribets tik smalki rafsturot, lai buhtu bijis waja-
dsidfigs gaischi usfwehrt isschirkibas, kahdas pa-
stahw starp sozialdemokratiju un sindikalisma
mohaibam.

^{*)} To atīšīši arī bijuschaic deputats U. Preedlalns:
„... un nenoteiktiiba „Darba“ autora uislatos, turi jaun
senāt swaherstijās starp sozialdemokrātiju un sindikalismu,
un pomaigā tuvojās pēhdejam ...” („Zibna”, Nr. 97,
4. lop. p.)

stos eerehlets waj nu pilnigi jauns waj ari
atlahts wiſſ lihdſſchnejais pagasta waldes fa-
ſtahws. Daschs warbuht preebildis, la tahdi iſ-
nahkumi atteezinami uſ ſtrihverem, jo tagad
wairakos pagajtos karä eesauflo ſtrihveru wee-
täſ atrodas pagaidu ſtrihveri jeb weetu iſpildi-
taji, lam mai jeb nelahdas intreſes ar weenu
waj otu „partiju“ pagastā. Salihdsinot wehle-
ſchanas iſnahkumus weenā un otrā pagastā, iſ-
rahdas, la tai ſinā ari naw lo eebilst, bet ſkai-
drām galwam un apſinigu prahtru pahrcspree-
ſhot par amata wihereem turpmakos gados iſ-
wehleti no labakajeem labakee pagasta lozekli.

Tä Lihvju pagastā, kur pagasta sērihveris senakais, eewehlets par jaunu viis fagadejai pagasta waldes fastahos ar pagasta wezalo R. Leepu. Behju (Pils) pagastā, kur strahdā weetas ispildoschs sērihveris, eewehleti viisi amata vihri jauni un par pagasta wezalo Jēlakas mahju grunteeks Ahholinsch. Weismānu pagasts, kur atrodas ilgadejs pagasta sērihveris, fawehlejis ari jaunus pagasta waldes vihrus un par pagasta wezalo ilgadejā pagasta wezakā G. Melnbahrda meetā — Endselu grunteelu M. Mischnu Rahmuli pagastā, kur strahdā meetu ispildoschs sērihveris, ar it mas isnehmumeem pagastā amatos iswehleti lihdsschinezee, un tad par pagasta wezalo turpmak paleek Leelmanu grunteefē R. Dseuse.

Preekuu pagast s, kura schogad neno-
teek leelas pahrmehlefschanas, pagasta weetneeflu-
sapulze un wipahriga pagasta sapulze 18. no-
membri weenibalsigi nolehmis flehgt uj wiheim
laifeem preelfch tirgofschanas ar reibinocheem
dsehreeneem abejus pagasta robeschhas esofchos
krogus un ari Besalauflas pagasta Nahzenu fro-
gu, las atrodas turui pee Preekuu pagasta ro-
beschhas. Utsinibu pelnofchs nolehmumis. Dido.

No Jaun-Beebalgas draudses. Oktobra mehnesi no mums s̄chlihrās draudses flolas skolotajs un basnizas ehrgelneels O. Sarina lgs, aiseedams tāhdā pat amālā uj Ahraischeem. Seschus gadus mūhsu starpā dsihvodams un kā fabeedrisls darbineeks wiſur nemdamis dsihwu dālibu, Sarina lgs pee mums eeguwa neleekulotu zeenibu un mihlestibū. Sewiſchku eeweheribu wiſch iſpelnijs Jaun-Beeb. Dſeed. beedr. kori wadot, un teatra iſrahēdēs uſtahjotees par akteeri, wiſch iſrahdija teizamu iſweizibū. Ari wina laulatā draudsene, kā fabeedrisla darbineeze, eeguwa ne masatu atsinibū. Kā dſirdams, tad O. Sarina lgs uj jauno dsihwes weetu aifgabijis, zenidamees pehz labaleem materialem labumeem, laut gan ari ſche wina materialee apstahkli nebija neapſlauschiāmī.

O. Sarina lga weetā tīla eewehlets J. Nihmands no Rīgas un 26. oktobri eewests basnizā fā ehraqelneeks. Bīl dsirdams, tad J. Nihmando lgs ejot skolotajs ar labu prakši, streetni mušikale un labs kora dirigents. Novehslam labas felmees jaunā darba laulā.

Muhſu baſniza ir tihri wahjifla. Wisi us-
raſtii gaſtigo pantu weidā, baſnizas greeſtos un-
ap altari, weenigi wahzu walodā. Ko gan la-
nemahaitz latmeefchu zismeeks no teem prot?

Bet tāt pāschā laikā, kad "Bezīe elki" nahza kļajā, man jau bija rokrakstā "Sozialdemokratija ir fungu-inteligēntu, newis sitahdneku partija". Tas bija galvenā lāhtī politiķis ralts un aši naidīgā sozialdemokrātijai. — Kā no fāzītā redsams, es toreis jau gāndriņi iwi gādi kopēj wairē nebiju nēka hēdā praktiķi fālārā ar sozialistiķiem organizācijam, tā tad nebiju ari fāzītīt ne ar lāhdu partijas disziplīnu un nemāj newareju tāhdu "pāhrāpīt". Sozialisti apkārtos hanā man bija brihwās rokas, ar fāwu kritiku es nahzu kļajā at-klahti, un jau no fākluma tilk noteikti un aši, kā mani wehlakee raksti pret s.-d. ir bijuschi formā mīhīstaki. Sozialisti newar man pārmeist, it kā es buhtu grībejīs apslepkāt fāwus wineem naidīgoši vīzītāji, kā arī māldīvojām minūm vārpītām mālītām.

usflatus, waj maldinat minus par farveem noluuhleem. Manaā grahmatā bija plaſchi apſflatita ſoziālisma teorija, ſozialdemokrati partiju darbiba zitās ſemēs un winas iſnahkumi (leelako teſu pehj A. Wolfska), un weenā no beidsamām nodalam ("Kadri puſnalti pahri, maſlaš kriht") bij rahdita latvieeſchu ſozialdemokrati Partijas un Šaiveenibaas darbiba revoluzijas laikā un daſchi minu vadonu "nopolni". Par nelaimi, grahmatas wiſpahrejādala biju peelaibis daſchus pahral "ſtiprus" iſtei-zeenus. Rīgas ſozialdemokrati paſteidsās tos uſrahdit "atteezigā weetā" un panahza grahmatas ſteidsamu konfliktiju, jau ſpeefavā, tā ka tikai 10 eſemplari iſglahbās. Weens, otrs dabujā grahmatu iſloſit het furſch eſemplarē užbiegi ūzīgā.

grahmatu iļķīt, bet turēj eņemplārs nahža tizigu
sozialdemokrātu rokās, to wairs tahlak nelaida.
Sozialdemokrātu vadoni gan pāršķi ar manu
grahmatu viļķi eepastnās, bet zīti newareja dabut
finat, kas iħsti bijis ralstits manā „breesmīgajā”
grahmatā. Protams, wainu var to nedomajū
uskaraut weenigi sozialdemokrateem; azim redzami,
grahmatā bijusħas dasħħas weetas var sifraim
un tadehxt wina buktu warbuhi konfisqata, ari ja

No 1896. g. sahlot Jaun-Beebalgas draudses nahza pirmais latveetis par mahzitaju, tagadejais draudses gans J. Osolinsch, kurš ir ihsts tauteetis ar meeju un garu. Pats jaunibas deenās iſbaudijis wiſus dſihwes ruhgatumus un truhkumus, wiſch mahzijees pasiht lihdszilwela gruhtumus un zeefchanas un tāhdos brihschos wiſch ir schahwejis neweena ween fehrdeena asaras. Vateizotees wina tehwifchhai gahdibai draudses un basnizas uslaboſchanas ſimā dauds kas darits. Sewiſchki wiſch ruhpejas pat jauņas paaudses iſglīhtibu. Saiveem fainmeeleem, kuri suhta ūawus behrnis us augſtalām mahzibas eestahdem, wiſch atlaisch nomas naudu. Zaur wina gahdibu muhſu draudses ſkola paželta us eewehrojama augſtuma. Agrak tanī pee 30 ſkolnekeem darbojās 1—2 ſkolotaji, bet tagad tanī pee apm. 200 ſkolnekeem strahdā 4 ſkolotaji. Bes tam muhſu dr. mahz. J. Osolinsch, kā ūabedribas darchineeks, nem dſihwu lihdsdalibū ūatrā draudses waj pagasta ūabedriflā darbibā un wina puhlini nefuſchi wiſur ūwehtigus augļus.

Tà la muhsu draudses mahz. J. Osolinsch jau no junija mehnesccha fahlimis ar gruhti dseedejamu slimibu, tad lonsistorija là palihga mahitaju resp. wiha weetas ispilditaju atsuhtja kahdu wahzu tautibas teologu Klemani. — No-wembra fahlkumā uj fescheem mehnesccheem atwasinajumā pahrnahža draudses školas wezalais školotajs Osols, karsch kara klausībā tila eefaults pirmā mobilisazijā. Swehtdeen, 23. novembrī pee fchejeenes basnizas tila wahltaš dahwanas preelsch karā eewainoteem. Tamlihdītga dahwanu wahlfħana notilfħot ari 24. dezembri walarrā, kad basnizā tilfħot noturets aisluhgums par karā eewainoteem. Bafkalneetis.

Mehrags. Kā wiſa plaschā ſereewija, tā ari muhſu deesgan maſſiglihtotais ſtuhritis juhtlihdſt geuhtajam karam. To peerahdijs iſtihkojums 16. novembri. Tani deenā muhs apzeemoja Oltess-İgeness-Garlenes Sadraudsīgā beedriba un winas alteeri uſweda lugu „Puszta“. Muhſu G. lgs deesgan ehtas telpas bija publikas pahrpilditas. Utlikums lemts lareiwiſu filtu apgehrbu eegahdaſchanai un ſlimo lareiwiſu dſeedinaſchanai. Uſwesto lugu nospehleja deesgan labi, daschi (-as) flavejami. Pa Seemas ſwehkleem gribam paſchi mehrs-radsneeki farihlot teatri, uſwedot 4 zehleenu drāmu „Kursemē“. Gjam zeribā, ka ari muhſu iſrihlojums atneſis ſawu artawu lareiwiſeem par labu. Muhſu Bibliotekas beedribai lihds ſchim galja deesgan geuhti ar iſrihlojumeem, jo barons Rahdens ne latru reiſi dewa alkauju. Ja nebij zita eemesla, tad paſazija, ka neefot neweena uradnīla brīhwa, to pee mums atſuhtit, un bes uradnīla un ſtraschnīla, kā lai atwehl iſrihlojumu. — Muhſu ſkolotajs G. lgs tika eefaults lara deeneſtā. Lihds 24. novembrim bijam bes ſkolotaja, nu tika pagādam peerenits ſenakais ſkolotajs H. lgs. — Eefaulto lareiwiſu gimenes apgahdafchanas leetā mums deesgan nekahrtibas; daschs, kam wajadſetu apgahdibas, nedabon, un kam newajadſetu, dabon.

soz.-dem. nebuhtu pastieiguschees tās usrahdit. Bet konfislagija buhtu nahluji kreetni we h l a f, jo parasti noteek tā, la grahmata wispirms nahk klajā, kahdu laiku pat brihwī isplatas, un tikai tad z e n s o r s to issafisjūs un atradis par laitigu, winsch leek to konfisjet. Tas weenmehr noteek wairakas deenas un pat nedelas pehz isnahlfchanas, un schai gadijumā laikam wajadseja buht jo ilgakam, tapehz la mana grahmata bija 16 drukas lohschau beesa. Tad grahmata wijsmas nepaliltu parifam nepeeetama un man buhtu bijis eespehjams peerahdit f a g r o s i j u m u s, ar sahdeem sozialdemokrati mehdsā atstahstlit manus usflatus. Tagad soz.-demokrati wareja schai sinā rihlotees glujschi pehz sawas patikas, nebaididamees, la winu meli waretu tilt atklahti. — Wijs tas tilai leezina, ka sozialdemokrati, kuri weenmehr suhdsas, ka waldiba wineem nelauj brihwī runat un rakstit, — pafci fauz poliziju palihgā, tillihds fahl winus kritiset un atklaht winu blehdibas. No tam ja spreesch, ka ja soz.-dem. nahktu walsti pee waras, tad sozialdemokratiska polizija wajatu winai nepatihkamo usflatu peekritejus warbuht dauds nifnak, nelā tagadejā polizija sozialdemokratus. Un schis gadijums naw ne pirmais, ne pehdejais, kas leek tā domat.

Manas grahmatas vispahreja daļā bija
daschi sinditalisma usfslati, kureus wehlak ešmu at-
metis. Bahrejais fatus, kureu tagad wehl atsīhīstu
par pareisu, iſſmelts (tikai mihlīstā weidā) ar
maneem raksteem „Dzimenes Webstnesi 1911. līhds
1912. g. Neatfahrtota līhds fchim palīkuši nodala
„Kad pusnakti pahri, maskas friht“. Un tā la
iħstī fche ir galwenais eemefls apmeloju mīcem,
fahdus pret mani zet tagadejee mani — „teesataji“,
kuri winā bija a t m a f l o t i , tad peeweedis chū
no minas dafhae farīdā mīcī.

Turpeth *metela*

